

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi maanmittauslaitoksesta annetun lain 3 §:n sekä Geodeettisesta laitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 23 päivänä huhtikuuta 2002 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmis-televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi maanmittauslaitoksesta annetun lain 3 §:n sekä Geodeettisesta laitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 56/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylijohtaja Timo Kotkasaari, maa- ja metsätalousministeriö
- hallitusneuvos Heikki Joustie, valtiovarainministeriö

- pääjohtaja Jarmo Ratia, maanmittausneuvos Arvo Kokkonen, pääluottamusmies (Maanmittauslaitoksen tekniset MATE ry) Vesa-Matti Laakso, puheenjohtaja (AKAVA-JS ry) Tuula Natunen ja puheenjohtaja (Maanmittauslaitoksen tekniset MATE ry) Kari Rantalainen, Maanmittauslaitos
- maanmittausinsinööri Taavi Kivipelto, Pohjanmaan maanmittaustoimisto
- ylijohtaja Risto Kuittinen, luottamusmies (AKAVA-JS ry) Hannu Koivula ja luottamusmies (Palkansaajajärjestö Pardia ry) Mikko Takalo, Geodeettinen laitos.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— oikeusministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi maanmittauslaitoksesta annettua lakia ja Geodeettisesta laitoksesta annettua lakia. Maanmittauslaitoksen ja Geodeettisen laitoksen johtokunta lakkautetaan. Lakeihin ehdotetaan otettaviksi säännökset laitosten ylimmän johdon organisoinnista. Johtokuntien lakkauttamisen jälkeen laitosten

toimintaa johtaisivat ja ylintä päätösvaltaa käyttäisivät laitosten päällikköinä toimivat virkamiehet.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Muun muassa tulosohtausmenettelyn selkeyttämiseksi ja vahvistamiseksi hallinnonalan ohjauksessa ja ministeriön strategioiden toteuttamisessa esityksessä ehdotetaan, että maanmittauslaitoksen ja Geodeettisen laitoksen johtokunnat lakkautetaan. Tämän mukaisesti johtokuntaa koskevat säännökset ehdotetaan poistettaviksi laeista. Kun perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä, esityksessä ehdotetaan toisaalta, että lakeihin otetaan perussäännökset laitosten ylimmän johdon organisoinnista.

Henkilöstön osalta hallituksen esityksessä todetaan, että henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet on nykyisin toteutettu sekä asioiden valmistelussa että päätöksenteossa. Kun vaikutusmahdollisuudet on turvattu jo asioiden valmisteluvaiheissa yhteistoimintamenettelyssä ja henkilöstön edustuksella johtoryhmissä, on johtokuntien päätöksentekoon osallistumisella ollut käytännössä vain muodollinen merkitys. Valiokunta pitää tärkeänä, että henkilöstön vaikutusmahdollisuudet eivät heikkene johtokuntia lakkautettaessa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä edellä esitetyn huomautuksen ja jäljempänä esitettävien muutosehdotuksien.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki maanmittauslaitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

3 §. Valiokunta toteaa, että perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen voidaan raja-

tuissa tapauksissa valtuuttaa lailla antamaan oikeussääntöjä määrätyistä asioista. Nyt esillä olevista laitoksista ainakin maanmittauslaitokselle voitaisiin ajatella annettavan norminantovaltaa. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että kyseistä norminantovaltaa käyttäisi pääjohtaja ja ettei tätä toimivaltaa voitaisi delegoida laitoksen muille virkamiehille. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi pykälään otettavaksi nimenomaisen säännöksen siitä, että pääjohtaja päättää maanmittauslaitoksen oikeussäännön antamisesta ja ratkaisee asiat, joissa keskushallinto on valitusviranomaisena.

Valiokunta katsoo, että toimivalta pääjohtajan sijaisen määräämistä koskevassa asiassa tulee olla maa- ja metsätalousministeriöllä. Valiokunta ehdottaakin, että asiaa koskeva säännös otetaan uuteen 2 momenttiin.

2. Laki Geodeettisesta laitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

3 §. Valiokunta katsoo, että toimivalta ylijohtajan sijaisen määräämistä koskevassa asiassa tulee olla maa- ja metsätalousministeriöllä. Valiokunta ehdottaa, että asiaa koskeva säännös otetaan uuteen 2 momenttiin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset**1.****Laki****maanmittauslaitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maanmittauslaitoksesta 8 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (505/1991) 3 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1630/1993, seuraavasti:

3 §

Maanmittauslaitoksen päällikkönä on pääjohtaja, joka ratkaisee maanmittauslaitokselle kuuluvat asiat. Ratkaisuvallan siirtämisestä maanmittauslaitoksen muille virkamiehille säädetään valtioneuvoston asetuksella sekä määrätään tarkemmin maanmittauslaitoksen ja sen toimintayksiköiden työjärjestyksissä tai niiden muissa määräyksissä. *Pääjohtaja kuitenkin päättää*

maanmittauslaitoksen oikeussäännön antamisesta ja ratkaisee asiat, joissa keskushallinto on valitusviranomaisena.

Pääjohtajan sijaisen määrää maa- ja metsätalousministeriö. (Uusi 2 mom.)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.**Laki****Geodeettisesta laitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Geodeettisesta laitoksesta 16 päivänä kesäkuuta 2000 annetun lain (581/2000) 3 § seuraavasti:

3 §

Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

(1 mom. kuten HE)

Ylijohtajan sijaisen määrää maa- ja metsätalousministeriö (Uusi 2 mom.)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

MmVM 6/2002 vp — HE 56/2002 vp

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Timo Kalli /kesk	Katri Komi /kesk
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Lauri Kähkönen /sd
jäs.	Hannu Aho /kesk	Esa Lahtela /sd
	Nils-Anders Granvik /r	Eero Lämsä /kesk
	Pertti Hemmilä /kok	Pertti Mäki-Hakola /kok
	Matti Kangas /vas	Olli Nepponen /kok
	Tapio Karjalainen /sd	Erkki Pulliainen /vihr
	Marja-Leena Kemppainen /kd	Unto Valpas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.